

[Gregersen.]

søgere har paastaaet; det er Stemmеминdre-tallene i Landstinget, der har hindret Folkeflertallet i at faa sin Vilje — derom kan der fornuftigvis ikke diskuteres. Forlig, der er stemplet som raadne, kan af de demokratiske Partier forsvares — ikke sagligt, ikke som værende i Overensstemmelse med Programmerne, men de kan forsvares med, at der ikke var andet at gøre, fordi Landstinget gennemtvang det. Regeringen kan lave Overbudspolitik: Saa meget vilde vi have givet jer, ærede Vælgere, men Landstinget vilde ikke! Og hvad enten nu Landstinget har Skylden for, at Partierne har svigtet deres Programmer, eller de havde svigtet dem alligevel, har dette tvetydige Forhold mere end noget andet skabt „Atmosfære“ om Rigsdagen, mere end noget andet bidraget til at bringe Folkestyret ud for haardhændet Kritik.

Her i Rigsdagen er man jo ellers ikke saa bange for at dreje hinanden en Knap. Tænk, om Venstre drejede Regeringen den Knap at give Regeringen det, den her beder om, nemlig at faa Landstinget afskaffet, drejede den den Knap, at den selv fik Ansvaret for den Politik, den fører. Selve dette Lovforslag er maaske, naar alt kommer til alt, et straalende Eksempel paa, hvad Regeringen tør, naar den kender det andet Tings Indstilling. Venstre faar Klø, hvis det gaar imod det, andre høster Fordelen, og Regeringen beholder den Stødpude, den hele Tiden har haft. Den Stødpude, som den højtærede Undervisningsminister ogsaa ønsker at faa indført for Det kongelige Teater, den har Regeringen i Landstinget, og derfor burde Venstre være saa klogt at sige: Haps, nu har I tilbudt os det, og vi tager det bort, saa kan I selv faa Ansvaret for Regeringens Førelse, for de Love, som I fører igennem. I maa selv tage Kløene for de daarlige Love! Men saa fornuftigt tør man vel ikke vente, at Venstre skulde være.

Man maa takke Regeringen for, at den ikke har foreslaaet at erstatte Landstinget med et sagkyndigt Ting af Repræsentanter for Erhvervene — Rigsdagen kan jo til enhver Tid søge den Sagkundskab, den har Brug for; man ved, at Sagkundskab kan være farlig, og den er farlig, naar den er forbundet med Ønsker om at tjene visse Erhvervs Interesser. Naar der tales om „Rigsdagens Bagtrapper“ eller om „dem, der gaar Køkkenvejen“, tænkes der jo netop paa de sagkyndige fra disse bestemte Interesseskredse, som har visse Sager at varetage heroppe. De snakker dansk Arbejde, de snakker dansk Industri, de snakker Han-

delsbalance, de snakker Sukker, de snakker Gummi, og de snakker Kartoffler. De gør det med større Sagkundskab end de, der er herinde, og saa gaar de herinde i Gyngen, og det store Flertal kommer til at betale! Jeg tror, vi skal være glade for, at det Forhold ikke bliver legaliseret ved, at vi faar oprettet et sagkyndigt Ting i den anden Ende af Bygningen; det vil nu altid være saadan, som det hedder, at Verdens Børn er klogere end Lysets.

Om vi har Brug for de i § 52 foreslaaede Korrekturlæsere, er et andet Spørgsmaal. Jeg vilde jo tro, at vi selv kan læse Korrektur — vi burde i alt Fald kunne det — paa de Love, vi skal vedtage.

Men selv om vi nu paa Valgretsomraadet gennem en Grundlovsændring, der afskaffer Landstinget, skulde naa den mest fuldkomne Form for Valgretsfærdighed, er vi alligevel ikke naaet saa forfærdelig meget videre. Thi et Flertal, valgt paa et nok saa retfærdigt Valgrundlag, kan øve ganske den samme Uret, som et Mindretal kan det, ja, som en enevældig Tyran kan det. Grundtvig, der var en erklæret Tilhænger af lige, almindelig Valgret, og som stemte nej til 1866-Grundloven, skal have sagt, at Statens ydre Former i og for sig er ligegyldige, om vi har Enevælde eller konstitutionelt Monarki, almindelig eller privilegeret Valgret, er ligegyldigt, naar blot Statens Autoritet er begrænset paa en saa klar og fast Maade, at Overgreb mod den enkelte ikke kan ske. Og det er i Virkeligheden Kærnepunktet i Sagen, naar der skal forhandles om en ny Grundlov, thi lige saa vel som Enevælden kunde øve blodig Uret mod den enkelte Samfundsborger med Hensyn til Liv og Ejendom, og lige saa vel som et Mindretalsstyre kan knægte Flertallets Ret — som f. Eks. under Estrup —, paa samme Maade kan et Flertal, hvis Magtomraade ikke er begrænset, fuldkommen tilsidesætte de naturlige Menneskerettigheder, udtrykt ved Begreberne Frihed, Ejendomsret og Sikkerhed.

Den nuværende Grundlov fastslaar, at Ejendomsretten er ukrænkelig; men Grundlovens Fædre har glemt at definere, hvad Ejendomsret er, og det kan nok siges, at de senere Aars Politik under den frie Forfatning i høj Grad har gjort dette Begreb indholdsløst og taaget. Det, man stemmer om, naar man gaar til Valg, er, som det ærede Medlem Hr. Axel Dam en Gang har sagt, Nøglemagten, det er om Nøglen til alle private Pengekasser i Landet. Den, der faar Flertalsmagten, faar Beskatningsretten i dens fulde Udstrækning lige fra 1 til 100